

ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΑΣΜΑΤΑ.

Τὸ ἀκόλουθον ποιημάτιον τοῦ Βλαχοπούλου εὐρέθη ἀναμεταξὺ ἐκείνων, τὰ ὅποια ὁ Φωριέλ ἐσύναξε μετὰ τὴν τύπωσιν τῶν δύο τόμων τῶν δημοτικῶν ᾠσμάτων τῆς Ἑλλάδος καὶ ἐκ τῶν ὁποίων αὐτὸς ἔμελλε νὰ σχηματίσῃ καὶ τρίτον τόμον. Περὶ τὰ τέλη τῆς ζωῆς του ὁ μακαρίτης οὗτος φιλέλλην ἐνεχείρισεν αὐτὰ τὰ ἀνέκδοτα ποιήματα εἰς φίλον καὶ μαθητὴν του, ἵνα τὰ βάλῃ εἰς τάξιν καὶ νὰ τὰ μεταφράσῃ. Αὐτὰ πρὸ πολλοῦ ἤδη εἶναι ἕτοιμα διὰ τύπωσιν καὶ θέλουν προστεθῇ εἰς νέαν ἐκδοσιν τοῦ περιφήμου συγγράμματος τοῦ Φωριέλ, τοῦ ὁποίου τὰ ἀντίτυπα εἶναι δυσεύρετα.

Ἐν τούτῳ τὸ εἰρημένον ποίημα ἐτυπώθη, πλὴν μεταβεβλημένον, εἰς τὴν συλλογὴν τοῦ Tomaseo (*Canti popolari*, n° 235), τοῦ Ζαμπελίου (ἀριθ. 105, σελ. 680) καὶ τέλος πάντων εἰς τὴν γενικὴν συλλογὴν τοῦ Ἀρνόλδ Πασσὸφ (ἀριθ. CXV, σελ. 92). Μᾶς ἐφάνη ὅμως, ὅτι ἡ τῆς ἀναγνώσεως ποικιλία ἦτον ἄρκετὰ σημαντικὴ, ἵνα ἀξιζῇ νὰ δημοσιευθῇ πάλιν κατὰ τὸ ἀντίγραφον τοῦ Φωριέλ, τὸ ὁποῖον θεωροῦμεν ὡς τὴν πρώτην ἔμπνευσιν τοῦ ποιητοῦ διωρθωμένην ἴσως ἐξ αἰτίας τινῶν θρησκευτικῶν προλήψεων. Καὶ τῷ ὄντι ὁ ἄγνωστος ῥαψωδὸς μετέβαλέ τινα περιστατικὰ, τὰ ὅποια πιθανὸν ὅτι ἐφάνησαν εἰς αὐτὸν ὡς μετέχοντα ἐθνικῆς εἰδωλολατρείας. Κατὰ τὴν ἐκδοσιν τοῦ Πασσὸφ ἀρχάγγελος καὶ ὄχι πουλάκι μηνύει εἰς τὸν Βλαχόπουλον τὴν τῶν Τούρκων ἔφοδον· ἀντὶ νὰ ἐρωτᾷ τὸν μαῦρόν του ὁ Κλέφτης, κἀνεί σταυρὸ σὰν χριστιανὸς καὶ εἰς βοήθειάν του προσκαλεῖ ὄχι τὸ δαμασκένιο σπαθὶ ἀλλὰ τὴν εὐχὴ τῆς μάνας του.

Ὅσον ἀξιέπαινος καὶ ἂν ᾗναι ὁ σκοπὸς τοιούτων μεταρρυθμίσεων ὡς πρὸς τὴν ἠθικὴν, ὁμολογοῦμεν ὅτι αὐταὶ δὲν μᾶς ἐφάνησαν ἐπίσης ἀρμόζουσαι πρὸς τὸν ἰδιαίτερον χαρακτῆρα τῆς ποιήσεως τῆς κλεφτικῆς ἐποχῆς διατηρούσης ἀκόμη τὰ πάθη τῶν Ὀμηρικῶν ἡρώων.

Τὸ ποίημα τοῦτο κατὰ τὴν ἀρχέτυπον αὐτοῦ μορφήν εἰκονίζει ζωηρῶς τὴν κατάστασιν τῆς Ἑλλάδος κατὰ τὴν ἐποχὴν τῶν ἀγώνων ἀναμεταξὺ Τούρκων καὶ Χριστιανῶν.

Ὁ Βλαχόπουλος οὗτος, ὅστις ἀτρόμητος ὁρμᾷ ἐναντίον τῶν ἀναριθμήτων Τούρκων καὶ ἐνῶ ἐπανερχεται νικητῆς καὶ ζαλισμένος πίπτει δολοφονηθεὶς ὑπὸ τῶν φθονούντων φίλων καὶ ἀδελφῶν του, δεικνύει εἰς ἡμᾶς τὴν ἀληθῆ αἰτίαν τῶν συχνότερων δυστυχημάτων τῆς Ἑλλάδος. Ὁ μεγαλείτερος κίνδυνος δὲν προέρχεται ἐκ τῶν ἀσπόνδων ἐχθρῶν, ἀλλ' ἐκ τῶν ἀπίστων φίλων. Δὲν ἔλειψέ ποτε εἰς τοὺς Ἕλληνας ἡ ἀνδρία. Εἴθε νὰ μετριάσωσι τὴν ὑπέρογκον φιλαυτίαν καὶ τὰς χαμερπεῖς ζηλοτυπίας. Διὰ νὰ ᾗναι ἰσχυροὶ, ἀρκεῖ νὰ ᾗναι καὶ σύμφωνοι.

ΒΛΑΔΙΜΗΡΟΣ ΒΡΟΥΝΕΤΙΟΣ.

Σ. Ε. Ἡ ἄνω σημείωσις ἐγράφη παρὰ τοῦ σοφοῦ φιλέλλη-
νος Κ. Wladimir Brunet de Presle ἐκμαθόντος τὴν καθομι-
λουμένην ἡμῶν γλῶσσαν ἐν Παρισίοις.

Τὸ ἐπόμενον ᾄσμα ἐδημοσίευσε καὶ ὁ φιλόκαλος Κ. Μπάρ-
τας (Ἀναμνήσεις φιλοπάτριδος σ. 127), ἀλλὰ ἡ ἐπομένη γραφὴ
μοὶ φαίνεται γνησιωτέρα πασῶν.